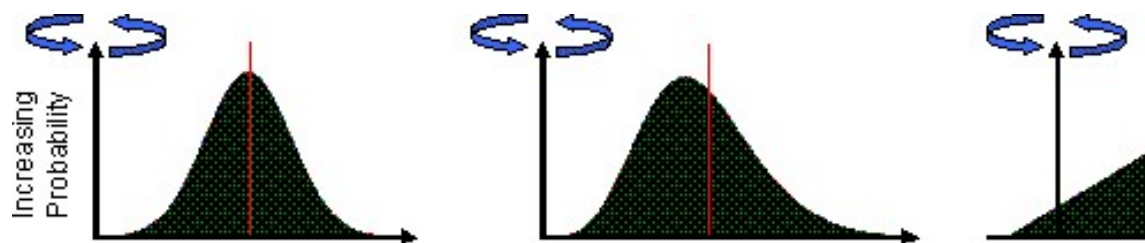

Opracowała M. Langer wg [Statistical Design Institute, LLC; G. Morris]

Zmienna losowa jest definiowana przez rozkład jednej lub więcej zmiennych, które opisują lokalizację, kształt i skalę.

Praktycznie rozkład jest opisywany przez średnią, odchyleniem standardowym, skośnością, kurtozą itd., na podstawie których wnioskujemy (obliczamy) lokalizację, kształt i skalę.

ŚREDNIA (ARYTMETYCZNA)

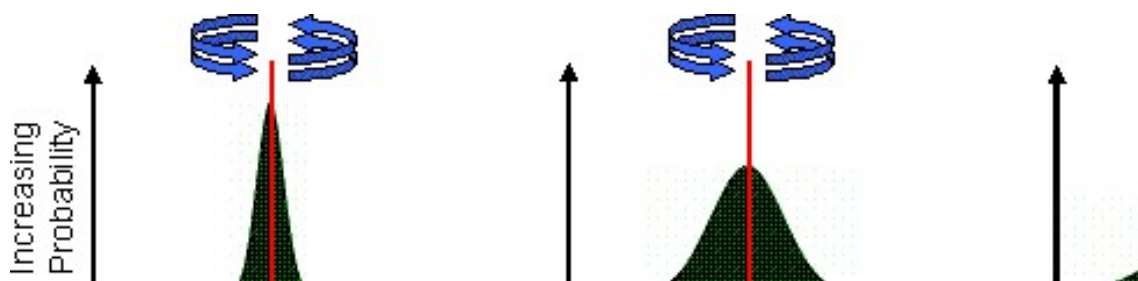

$$\bar{x} = \frac{\sum_{i=1}^n x_i}{n}$$

Miara rozłożenia zmiennej losowej jest **WARIANCJĄ**:

$$\sigma^2 = m_2 = \frac{\sum_{i=1}^n (x_i - \bar{x})^2}{n}$$

Pierwiastek kwadratowy wariancji jest **ODCHYLENIEM** δ

Rozkłady ze zwiększającym się odchyleniem (od a do c); czerwone linie - średnie

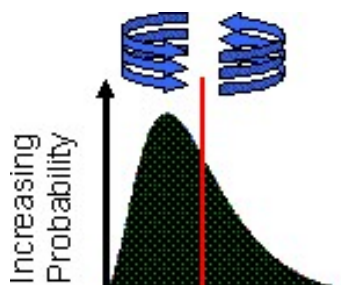
SKOŚNOŚĆ

Bezwymiarowa miara asymetrii zmiennej losowej – oznaczana jako $\sqrt{b_1}$

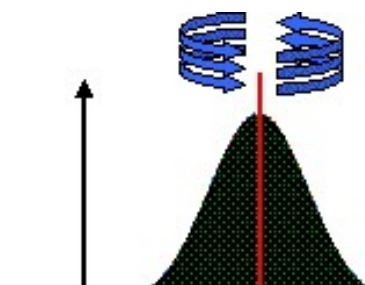
Jeżeli jest mniejsza od 0 – rozkład jest skoszony ujemnie („ogon ciągnie na lewo”), jeżeli większa od 0 – na prawo

$$m_3 = \frac{\sum_{i=1}^n (x_i - \bar{x})^3}{n}$$

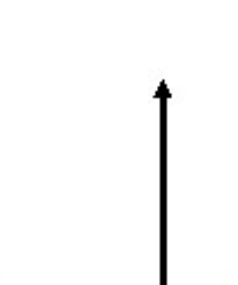
$$\sqrt{b_1} = \frac{m_3}{(\sigma^3)^{3/2}} =$$

Skośność dodatnia

równa 0

ujemna

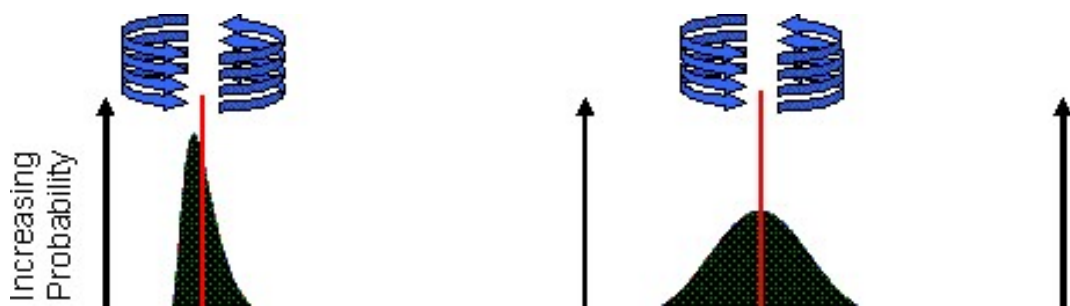
KURTOZA

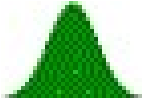
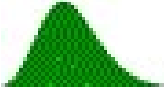

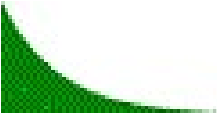
Bezwymiarowa wielkość b_2 określająca koncentrację rozkładu (płaskość)

Dla $b_2 \gg 3$ rozkład posiada ostre ekstremum; $b_2=3$ – rozkład normalny; $b_2 < 1,8$ – rozkład staje się płaski

$$m_4 = \frac{\sum_{i=1}^n (x_i - \bar{x})^4}{n}$$

$$b_2 = \frac{m_4}{(\sigma^4)^2} =$$

Rozkład		Parametry	Średnia \bar{x}
Normalny		$-\infty < \mu < \infty$	μ
		$\sigma > 0$	
Log-Normal		$-\infty < \mu < \infty$	$\exp(\mu + \sigma^2 / 2)$
		$\sigma > 0$	
Równomierny		$\min < \max$	$\frac{\min + \max}{2}$
Wykładniczy		$\lambda > 0$	$\frac{1}{\lambda}$
	Wariancja σ^2	Skośność $\sqrt{b_1}$	Kurtoza b_2
Normalny	σ^2	0	3
Log-Normal	$\exp(2\mu + \sigma^2)(\exp(\sigma^2) - 1)$	$\sqrt{\exp(\sigma^2) - 1}(\exp(\sigma^2) + 2)$	K

Równomierny	$\frac{(\max - \min)}{10}$	0	1.8
Wykładniczy	$\frac{1}{\lambda^2}$	2.0	9.0

$${}_K: \quad b_2 = 3 + (a - 1) \cdot (a^3 + 3a^2 + 6a + 6) \quad \text{where } a = e^{\sigma^2}$$

Nierówność Czejbyszewa

W dowolnym rozkładzie ze średnią i odchyleniem standardowym, **przynajmniej**

$1 - (1/k^2)$ procent rozkładu

znajduje się w przedziale

$\pm k \cdot \delta$ od średniej. Dla rozkładu normalnego wielkość jest

znana (patrz poniższa tabela)

k	Dowolny rozkład PRZYNAJMNIEJ (\geq)	Normalny DOKŁADNIE
1	-----	68.3%
1.415	50.0%	84.3%
2	75.0%	95.5%
3	88.9%	99.7%
4	93.8%	99.99%
5	96.0%	99.99994%
6	97.2%	99.9999998%

ROZKŁAD NORMALNY

Jeżeli weźmiemy parę liczb losowych ($x_1; x_2$) o rozkładzie równomiernym w przedziale (0,1), to przekształcenie

$$y_1 = \sqrt{-2 \ln x_1} \cos(2\pi x_2)$$

$$y_2 = \sqrt{-2 \ln x_1} \sin(2\pi x_2)$$

daje parę liczb losowych ($y_1; y_2$) niezależnych o rozkładzie normalnym $N(0,1)$.

Zadanie 1.

1. Proszę przygotować 3 serie po 1500 prób o rozkładzie normalnym; ze średnią = 10 i odchyleniem = 3
2. Proszę sprawdzić otrzymane parametry.
3. WNIOSKI. DYSKUSJA WYNIKÓW

Zadanie 2.

Na podstawie wykonanej serii pomiarów obliczono następujące parametry:

Średnia:	4,568
Wariancja:	0,328
Odchylenie standardowe:	0,572
Skośność:	-0,191
Kurtoza:	1,925
Minimum:	3,444
Maksimum:	5,653

Pytanie 1. Podaj obliczoną tolerancję; co powiesz o otrzymanych pomiarach i ich przedziale?

Pytanie 2. Jaki rozkład, na podstawie obliczonych przez Ciebie parametrów jest najbliższy serii pomierzonych danych?

Zadanie 3.

Na podstawie obliczonej serii pomiarów otrzymano:

Średnia: 1,56

Standardowe odchylenie: 0,047

Skośność: -0,46

Kurtoza: 2,22

Pytanie 1: Jaki procent pomiarów zmieści się w tolerancji $\pm 0,15$ mm?

Pytanie 2: Jaka powinna być tolerancja, aby można się było spodziewać, że przynajmniej 95% pomiarów w niej się zmieści?